

LOKALE BESTUREN BOUWEN
AAN EEN DATAGEDREVEN BELEID

Van rapportering naar inzicht

Dieter Bearelle en Matthijs Boussey
Financieel Directeur Dendermonde en Project Manager TriFinance

Lokale besturen bouwen aan een datagedreven beleid

Van rapportering naar inzicht

Wat betekent rapportering voor een stads- of gemeentebestuur? Waarom zijn betrouwbare inzichten op basis van data meer dan ooit cruciaal? En welke organisatorische of technologische ingrepen zijn nodig om die inzichten te verkrijgen? Financieel directeurs **Dieter Bearelle** (Dendermonde), **Saskia Van Cauwenberghe** (Oudenaarde) en **Jo Van Hoefs** (Aalst) bespreken de uitdagingen, kansen en oplossingen.

“Zonder datarapportering kun je de organisatie niet sturen”, zegt Saskia Van Cauwenberghe, Financieel Directeur bij Stad Oudenaarde. “Om toekomstige valkuilen tijdig te detecteren en groeikansen te benutten, is het belangrijk het verleden goed te reconstrueren. Maar als managementteam leggen we de lat hoger. Data helpen ons juiste koers te bepalen voor een toekomstgerichte organisatie.”

Dat blijkt uit de rondetafel met de drie financieel directeurs. Hoewel hun besturen verschillen in omvang en aanpak, lopen ze tegen soortgelijke uitdagingen aan. Jo Van Hoefs, Dieter Bearelle en Saskia Van Cauwenberghe herkennen dezelfde valkuilen, maar ook manieren om die te vermijden.

Dat de aandacht voor data en rapportering binnen de overheidssector toeneemt, is ook een goede zaak. Kwalitatieve rapportering stroomlijnt de uitvoering van het beleid en de dienstverlening aan de burger, ondersteunt de uitvoering van het beleid en helpt lokale besturen om hun dienstverlening gericht te verbeteren.

Het ene bestuur staat daarin al verder dan het andere. Dat is logisch en hoeft geen probleem te zijn. Elk lokaal bestuur groeit op zijn eigen tempo en legt zijn eigen accenten, met een tooling die flexibel meebeweegt.

Vlaanderen vraagt een algemeen én budgettair luik, met verplichte ramingen op basis van het meerjarenplan

- Saskia Van Cauwenberghe -

EEN LOKAAL BESTUUR IS GEEN BEDRIJF

Voordat we ingaan op de oorzaken van de toenemende aandacht voor data, is het belangrijk om stil te staan bij de hoogst complexe omgeving waarin lokale besturen opereren. Die complexiteit maakt pertinente inzichten noodzakelijk, maar vergroot tegelijk de drempel om de juiste gegevens te verzamelen en te combineren.

“Onze dienstverlening is erg divers”, benadrukt Dieter Bearelle. “In Dendermonde staan we in voor een veertigtal activiteiten. Van kinderopvang tot het uitreiken van paspoorten en identiteitskaarten. We moeten al die activiteiten zowel financieel als operationeel opvolgen. Geen sinecure, want diverse afdelingen werken met hun eigen softwarepakket. Toch moet je al die datastromen op korte termijn zien te consolideren. Anders bestuur je op basis van buikgevoel. Dat kan niet de bedoeling zijn.”

Zijn Aalsterse collega Jo Van Hoefs is het daar volledig mee eens. *“De verscheidenheid aan diensten waarvoor een lokaal bestuur verantwoordelijk is, is enorm. We zijn betrokken bij elke levensfase van een inwoner, van de wieg tot het graf. Zonder goede data is het onmogelijk om het overzicht te bewaren.”*

Het verschil tussen de publieke en de private sector gaat bovendien verder dan de verscheidenheid aan diensten. *“Het juridische kader is veel strikter dan in de privésector”, zegt Bearelle. “En elke fout die je maakt, kan sterk uitvergroot worden en soms ook politiek gerecupereerd.”*

“Daar komt bij dat lokale besturen twee boekhoudingen moeten voeren en verantwoorden”, vult Van Cauwenberghe aan. “Vlaanderen vraagt zowel een algemeen als een budgettair luik (zie ook volgende alinea, nvdr). Daarnaast zijn er de verplichte ramingen op basis van het meerjarenplan.”

Saskia Van Cauwenberghe
Financieel Directeur Oudenaarde

Stuey Hamelink
Project Manager TriFinance

BBC 3.0

Lokale besturen werken dus steeds meer datagedreven. Om die evolutie te begrijpen, moeten we even terug naar 2014. Sindsdien hebben lokale besturen namelijk de verplichting hun meerjarenplanning, boekhouding en rapportering af te stemmen op een geïjkt en gemeenschappelijk kader: de zogeheten beleids- en beheerscyclus (BBC).

BBC biedt een vaste structuur voor een onderbouwd, transparant en vergelijkbaar beleid. Het kader is intussen aan zijn derde versie toe. Na eerdere aanpassingen voor de meerjarenplanperiode 2020-2025 kwam er een nieuwe versie voor de huidige periode 2026-2031.

De laatste herziening van het bijbehorende Besluit van de Vlaamse Regering bracht geen fundamentele koerswijziging. Wel verduidelijkte ze wat van lokale besturen wordt verwacht. Datagedreven beleidssturing is voortaan de norm. Voor de pas opgestarte beleidscyclus gelden bovendien bijkomende transparantieverplichtingen. Ook de opvolging van strategische beleidsdoelstellingen krijgt een sterkere focus.

Besturen willen een geïntegreerd of integraal instrument dat hen in staat stelt om hun beleid op te volgen, risico's te detecteren en tijdig in te grijpen waar nodig

- Stuey Hamelink -

Dieter Bearelle
Financieel Directeur Dendermonde

VAN VERPLICHTING NAAR MEERWAARDE

De evolutie van de BBC en de manier waarop lokale besturen vandaag met rapportering omgaan, is het resultaat van verschillende factoren. Interessant daarbij is de beweging van eerder negatieve (we moeten dit doen) naar veelal **positieve** drijfveren (het loont om het op deze manier te doen).

Aanvankelijk was rapportering voor veel besturen vooral een wettelijke verplichting. Vandaag groeit het besef dat ze ook een krachtig instrument is voor een betere sturing van het beleid.

Het besef groeit dat rapportering een krachtig instrument is voor een betere sturing van het beleid

- Dieter Bearelle -

» Een eerste drijfveer is de **regelgeving**. Naast de BBC-richtlijnen spelen ook de rapporteringsverplichtingen bij subsidiedossiers een belangrijke rol. Lokale besturen die subsidies ontvangen van de Vlaamse overheid, de federale overheid of Europa, moeten daar logischerwijs verantwoording voor afleggen en aantonen hoe die middelen worden ingezet. Een **gestructureerde rapportering** geldt als voorwaarde voor financiering.

» Daarnaast verwachten ook de verschillende toezichthoudende instanties **heldere en betrouwbare rapporten**. Denk aan het Agentschap Binnenlands Bestuur, de provinciegouverneur en lokale politici, maar evengoed de publieke opinie. Burgers willen weten waar hun belastinggeld terecht komt. Zij willen weten hoe publieke middelen worden besteed en welke resultaten daarmee worden bereikt. Ook de lat voor transparantie ligt hoger dan vroeger. Dankzij publiek toegankelijke instrumenten zoals de **Gemeente-Stadsmonitor** en de BBC-analysetool kunnen burgers, beleidsmakers en andere geïnteresseerden de prestaties van lokale besturen steeds eenvoudiger raadplegen, analyseren en met elkaar vergelijken.

Steeds meer lokale besturen ervaren intussen de meerwaarde van een **doordachte aanpak van dataverzameling en -verwerking**. Gefundeerde strategieën, plannen en budgetten tillen het beleid naar een hoger niveau. Meer transparantie versterkt de interne werking en versoepelt de wisselwerking met het schepencollege en de gemeenteraad.

» Tot slot speelt ook de technologische evolutie een belangrijke rol. De **digitaliseringstrend** laat zich ook voelen in de publieke sector, waar de systemen en dashboards om data toegankelijk te maken steeds laagdrempeliger worden. Daardoor wordt datagedreven werken ook haalbaar voor kleinere lokale besturen, die stap voor stap kunnen groeien in hun rapporteringsaanpak. De start van een nieuwe bestuursperiode biedt bovendien het **juiste momentum**. Veel lokale besturen grijpen die aan om processen tegen het licht te houden, databronnen beter op elkaar af te stemmen en de fundamenten te leggen voor een meer geïntegreerde rapportering.

Jo Van Hoefs
Financieel Directeur Aalst

TUSSEN PRIORITEITEN EN GOVERNANCE

Wanneer de drie financieel directeurs hun ervaringen met rapportering uitwisselen, vallen enkele duidelijke tendensen op. **Financiële data** blijven overal de eerste prioriteit. Dat neemt niet weg dat ook **administratieve, operationele en strategische data** een steeds prominentere plaats krijgen in de rapportering. Die evolutie sluit naadloos aan bij de nieuwe BBC-norm, die lokale besturen sterker aanzet om budgetten (gelinkt aan het meerjarenplan), resultaten en strategische beleidsdoelstellingen met elkaar te verbinden.

Waarbij we echt de ambitie hebben om te meten wat een bepaalde inspanning concreet oplevert voor de maatschappij

- Jo Van Hoefs -

Bij die veelheid aan data hoort ook **een veelheid aan betrokken actoren**. Afhankelijk van de datamaturiteit van de organisatie en de prioriteiten die op de agenda staan, spelen naast de financieel directeur en de algemeen directeur ook de personeelsdirecteur, stafmedewerkers, dienst- en teamhoofden en andere actieverantwoordelijken een belangrijke rol.

Zij voeden de systemen met gegevens, maar gaan idealiter ook aan de slag met de inzichten die daaruit voortkomen. Dat onderstreept het belang van een goede **governance**, met het oog op de **datakwaliteit** én als voorwaarde voor succes. *"De rapportering werkt het best wanneer iedereen overtuigd meestapt in het gekozen verhaal."*

Niet minder belangrijk is een goede **doorvertaling van de rapporten en inzichten naar het bestuur**. *"Als je je rapporteringsverplichtingen tegenover de gemeenteraad kunt inbedden in de opgezette technologische oplossing, blijft het manuele verzamelwerk minimaal en krijg je zelf de kans om te focussen op data-analyse"*, zegt Bearelle. *"Een bijkomend voordeel is dat de output herkenbaar is voor de gemeenteraad."* Volgens hem is het daarbij belangrijk dat een lokaal bestuur eigenaar blijft van zijn data en rapporten. Zo vermijdt je versnippering over verschillende systemen en leveranciers.

KWALITATIEVE AUTOMATISERING ALS REMEDIE

De aanpak van een bestuur kun je onmogelijk los zien van het technologische plaatje. De **digitale koers** die een stad of gemeente kiest, bepaalt in grote mate hoe processen en rapporten eruitzien.

Er bestaat bij de gesprekspartners een duidelijke consensus over de grootste uitdaging: betrouwbare data uit de bronsystemen halen, zonder al te veel manueel werk. Ook over de remedie zijn de financieel directeurs het eens: kwalitatieve automatisering. Die evolutie zette een belangrijke verschuiving in gang: van een bonte verzameling Excelbestanden en losse Power BI-toepassingen naar **geïntegreerde softwarepakketten** die alles bundelen.

Op dat vlak zijn de opties legio, maar de ervaren financieel directeurs weten goed aan welke voorwaarden een oplossing moet voldoen. Ze moet niet alleen vlot communiceren met de bestaande datahuishouding, maar ook garanderen dat het lokaal bestuur eigenaar blijft van zijn eigen data en rapporten. *“Een oplossing moet kunnen communiceren met de rest van de datahuishouding, zodat alle informatie vlot doorstroomt van de bronsystemen naar de uiteindelijke rapporten. Als dat niet het geval is, is een tool enkel op papier minder arbeidsintensief.”*

Ook over een oplossing die aan die voorwaarden voldoet, zijn ze het eens: **MATiz, het modulaire rapporterings-dashboard van TriFinance**, ontwikkeld voor én samen met de publieke sector. Het bestaat uit een zelf samengestelde verzameling kant-en-klare rapporten rond onder meer financiën, budgetopvolging, personeelsbeheer, strategie, lokale belastingen en thesaurieplanning. De rapporten slaan automatisch de brug met bestaande systemen, zoals de BBC-applicatie en het HR-pakket, en zetten ruwe data om in bruikbare inzichten.

“De focus op monitoring en rapportering was er vroeger natuurlijk ook”, zegt Van Cauwenberghe. “De wettelijke verplichtingen zijn niet nieuw en we wilden altijd al de vinger aan de pols houden. Maar vandaag gaat dat veel efficiënter. Zowel qua tijdsinvestering als qua foutenlast is het een wereld van verschil ten opzichte van handmatig verzamelde gegevens en zelfgebouwde rapporten.” Dat danken besturen zoals Oudenaarde vooral aan hun eigen keuzes. De regelgeving schrijft immers voor wát moet worden gerapporteerd, maar niet hóé je die rapportering organiseert.

Matthijs Boussery
Project Manager TriFinance

Het werken op een eilandje, met eigen Excelfiles en principes, is een valkuil voor élk bestuur en precies een van de redenen waarom MATiz in 2018 het levenslicht zag

- Matthijs Boussery -

- 2018 MATiz wordt ontwikkeld om tegemoet te komen aan de rapporteringsnoden van Geraardsbergen.
- 2020 Implementatie van MATiz bij Aalst.
- 2021 Implementatie van MATiz in Zaventem.
- 2021 Implementatie van MATiz in Zottegem.
- 2023 Implementatie van MATiz in Mol.
- 2025 Dendermonde kiest voor de HR-module van MATiz om de rapportering uniform te maken.
- 2025 Oudenaarde kiest voor MATiz met de ambitie het in te zetten als strategische tool bij het opstellen en opvolgen van het meerjarenplan 2026-2031.

Op onze strategiedagen actualiseren alle actieverantwoordelijken hun gegevens en valideren diensthoofden die informatie

- Saskia Van Cauwenberghe -

VOOR ELK WAT WILS

De meest uitgebreide versie van MATiz draait op dit moment in Oudenaarde, waar een module voor de strategische opvolging van het meerjarenplan 2026-2031 naadloos inhaakt op de financiële rapportering die het hart van de toepassing vormt.

“Een essentieel onderdeel van onze aanpak zijn de strategiedagen, vaste ijkmomenten die elk kwartaal plaatsvinden”, zegt Saskia Van Cauwenberghe. “Daar actualiseren alle actieverantwoordelijken hun gegevens. Vervolgens valideren de diensthoofden deze informatie en gaat het management-team in overleg met het schepencollege. Tijdens dat overleg wordt helder waar knelpunten, risico’s of bijkomende aandachtspunten zich situeren en welke acties nodig zijn om bij te sturen.”

In Aalst blijft MATiz voorlopig beperkt tot de boekhoudkundige rapportering. *“Bij ons gebeurde de ontwikkeling van het dashboard grotendeels binnen Finance”, zegt Van Hoefs. “Daardoor hebben we meer inzicht gekregen in de realisatie van de budgetten en kunnen we onze grootste kostendrijvers, met name de personeelskosten, beter opvolgen en voorspellen. We hadden de personeelsmodule graag meteen toegevoegd, maar de onderliggende data was toen nog niet voldoende ontsloten. Voor het strategische luik – de monitoring van de doelstellingen uit het meerjarenplan – heeft onze ICT-dienst een eigen systeem ontwikkeld. De ontsluiting en koppeling van die data vormt de volgende stap.”*

Bearelle en zijn team in Dendermonde koesteren de ambitie om de rapportering verder te automatiseren. Intussen zette TriFinance er een Microsoft Fabric-omgeving op die alle data moet centraliseren. *“We hebben samen een twintigtal prioritaire projecten gedefinieerd en een basisrapporteringsomgeving opgezet voor de kwartaalrapportering aan het schepencollege, in afwachting van een geïntegreerde oplossing. Die werken we momenteel uit met een multidisciplinaire werkgroep. Daarnaast willen we stapsgewijs operationele rapportering per team uitbouwen. Ook op het vlak van strategische rapportering willen we verdere stappen zetten. In dat opzicht is het voorbeeld van Oudenaarde absoluut inspirerend.”* Al willen ze geen stappen overslaan. *“Eerst maken we de data toegankelijk. Pas daarna bekijken we hoe we die optimaal kunnen inzetten.”*

VLOT LAVEREN TUSSEN DETAILNIVEAUS

Hoewel elke financieel directeur aan tafel andere ervaringen heeft met MATiz, zijn ze het opvallend eens over de meerwaarde ervan. Tegenover de bestaande alternatieven is het systeem een verademing, klinkt het. “Dat MATiz gewoon **binnen onze Microsoft-omgeving draait, is een enorme troef**”, zegt Van Hoefs. “Niet alleen voor de integratie, maar ook met het oog op de toekomst. Microsoft blijft zijn technologie doorontwikkelen. Als zij een volgende stap zetten, kunnen wij gemakkelijk mee. In een snel evoluerend IT-landschap is dat een belangrijk voordeel.”

Bearelle, die van 2015 tot 2021 bij TriFinance werkte (zie kader), en dus beide kanten van de tafel kent, treedt zijn Aalsterse collega bij. “Het sterke aan MATiz is dat je het model – waarvan je zelf eigenaar blijft – jaarlijks kunt **uitbreiden met nieuwe dashboards en automatiseringen**. Naarmate je organisatie groeit in datamaturiteit, groeit de tool gewoon mee.”

“Bovendien krijg je niet alleen afzonderlijke datapunten te zien, maar ook datareeksen”, vervolgt hij. “Daardoor kun je **evoluties in de cijfers vaststellen, interpreteren en vertalen naar prognoses**. Dat is bijzonder waardevol bij budgetoefeningen. Minstens even interessant is de gelaagdheid van het systeem: met enkele muisklikken ga je van een algemeen overzicht naar zeer gedetailleerde informatie.”

Diezelfde gelaagdheid komt ook terug in de strategische module van Oudenaarde. “We werken uiteraard met beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties,” zegt Saskia Van Cauwenberghe. “Daarachter zitten ook succesfactoren die richting geven aan het schepencollege. Tijdens onze strategiedagen gaan we voor ons prioritaire beleid tot op dat niveau. Die aanpak werpt zijn vruchten af. De interne samenhang is sterk. Het meerjarenplan leeft vandaag echt binnen de hele organisatie, van actieverantwoordelijken tot politici.”

INTERN DRAAGVLAK

Dat het aantal geïntegreerde modules verschilt van bestuur tot bestuur heeft diverse redenen. Niet alleen lopen processen en rapporteringsnaden uiteen, ook op het vlak van datamaturiteit en beschikbare capaciteit zijn er grote verschillen. *“Je hebt trekkers nodig: mensen die het belang van een robuust rapporteringsinstrument onderschrijven en de rest van de organisatie daarin meenemen”,* zegt projectmanager **Matthijs Boussery** (TriFinance). *“Daarmee maakte Oudenaarde het verschil.”*

Uit die verschillen vloeien vanzelf andere prioriteiten en oplossingen voort. Maar ook ná de implementatie blijft een breed draagvlak essentieel. *“Een goede tool volstaat niet. Adoptie is de grootste uitdaging. Elke dienst moet er effectief en op een kwalitatieve manier mee aan de slag kunnen, zodat naast de financiële ook de operationele data worden meegenomen.”*

“Besturen onderschatten soms hoeveel capaciteit rapportering vraagt: vóór, tijdens én na een implementatie”, zegt Project Manager **Stuey Hamelink** (TriFinance), die MATiz mee ontwikkelt en implementeert. *“Wij zetten het model op, maar uiteindelijk zijn het de interne experts van het bestuur die, vanuit hun kennis van de organisatie, de cijfers moeten valideren.”* Die testfase, waarbij werken met reële data de voorkeur verdient boven dummydata, is essentieel, net als interne opleidingen en het recurrente onderhoud van de data. *“Zo groeit het vertrouwen in de rapporten. En net dat vertrouwen is de basis voor een succesvolle adoptie.”*

WAT BRENGT DE TOEKOMST?

Intussen bouwt elk bestuur verder aan wat straks een totaalrapportage moet worden. Besturen die vandaag over een dashboard beschikken met louter financiële informatie kunnen hun dashboards geleidelijk uitbreiden met operationele en strategische data. Wie initieel focuste op het strategische beleid, zal daar stilaan ook het overige, operationele beleid aan toevoegen, van omgevingsvergunningen en leeflonen tot de ticketopvolging van het plaatselijke zwembad. Besturen die vandaag nog geen stabiele datastromen hebben, moeten eerst dat fundament leggen.

MATiz faciliteert die totaalrapportage dankzij zijn modulaire structuur, laagdrempelige interface en regelmatige updates. Die komen vaak voort uit de nauwe samenwerking met de betrokken besturen. Co-creatie en autonomie gaan daarbij hand in hand. Het zijn de hoekstenen waarop MATiz is gebouwd.

**Een goede tool alleen
volstaat niet. Elke dienst
moet er effectief mee aan
de slag kunnen**

- Jo Van Hoefs -

Dieter Baerelle
Financieel Directeur Dendermonde

VAN TRIFINANCE NAAR DENDERMONDE

Dieter Bearelle leidt sinds eind 2024 de financiën van Dendermonde in goede banen. Daarvoor werkte hij ruim zes jaar bij TriFinance. Tussen november 2015 en december 2021 ondersteunde hij lokale besturen en bedrijven als Project Consultant. Hij stond er mee aan de wieg van de MATiz-rapportagetool. Een leerrijke periode, waarvan hij vandaag nog altijd de vruchten plukt.

“De eerste drie jaar maakte ik deel uit van Team Public”, vertelt Bearelle. “Ik werkte mee aan uiteenlopende financiële projecten bij steden en gemeenten. Ideaal om het métier te leren. Geleidelijk kreeg ik ook meer uitdagende opdrachten binnen Finance Advisory. Zo kon ik groeien in mijn rol.”

Tijdens dat traject ontdekte hij ook zijn interesse voor data en rapportering. *“Ik merkte dat ik daar een sterke affiniteit mee had. Daarom maakte ik de overstap naar het team MI&S (Management Information & Systems), dat intussen is omgedoopt tot het Data & Reporting-team. Ik ben blij dat ik die kans heb gekregen. Bij TriFinance krijg je de ruimte om je verder te ontwikkelen.”*

ZELFSTANDIGHEID MÉT EEN VANGNET

Een carrière uitbouwen verloopt zelden zonder uitdagingen. *“Bij TriFinance kun je altijd terugvallen op de expertise van ervaren collega's, die hun kennis graag delen. Als jonge consultant krijg je veel verantwoordelijkheid, maar je weet ook dat er altijd ondersteuning beschikbaar is.”*

De expertise die Bearelle in die periode opdeed, komt hem vandaag nog elke dag van pas. *“Als consultant kom je in heel verschillende organisaties en projecten terecht. Dat geeft je een brede basis. Toen ik na zes jaar vertrok, had ik een groot deel van het financiële vakgebied leren kennen.”*

KLANTNODEN ALS VERTREKPOINT

In zijn rol als financieel directeur bij Stad Dendermonde werkt Bearelle nog geregeld samen met TriFinance. *“Zo kregen we ondersteuning bij het opzetten van een dashboard voor personeelsdata en vond er ook een procesanalyse plaats. Wanneer we een specifieke behoefte hebben waarop TriFinance een antwoord kan bieden, vragen we hen graag om een voorstel uit te werken.”*

“Ik weet wat ik van TriFinance mag verwachten”, besluit Bearelle. “De consultants vertrekken vanuit de noden van de klant en leveren stevast kwaliteit.”

Maarten Lauwaert
Expert Practice Leader Data & Reporting TriFinance

Wie het verhaal van Aalst, Dendermonde en Oudenaarde leest, zou kunnen denken dat de Vlaamse steden en gemeenten een liefdevolle verhouding hebben met rapportering. Het tegendeel is echter waar, en dat is het gevolg van de strengere richtlijnen van de Vlaamse overheid. *“Steden en gemeenten zijn de afgelopen jaren in een keurslijf geduwd”, zegt Maarten Lauwaert, Expert Practice Leader Data & Reporting bij TriFinance. “Dat heeft gezorgd voor een aversie van data en rapportage. Maar dat is natuurlijk gevaarlijk: je moet ervoor zorgen dat je het kind niet met het badwater weggooit. Dataminded zijn heeft zoveel voordelen.”*

Een rapporteringscultuur ontbreekt vaak bij lokale besturen

- Maarten Lauwaert -

Het nieuwe meerjarenplan heeft bij lokale besturen de roep om rapportering doen toenemen. Dat vraagt om een datacultuur, een duidelijke visie en het besef dat investeren in data ook rendeert.

Wie het verhaal van Aalst, Dendermonde en Oudenaarde leest, zou kunnen denken dat lokale besturen rapportering spontaan omarmen. De realiteit is genuanceerder.

“Steden en gemeenten zijn de voorbije jaren sterk gestuurd door de Vlaamse regelgeving”, zegt Maarten Lauwaert. “Daardoor is rapportering voor sommigen een verplicht nummer geworden, waarbij het voor veel lokale besturen een uitdaging blijkt te zijn. Juist door de regelgeving zijn vele steden en gemeenten begonnen met datacaptatie en -analyse. Datagedreven werken biedt namelijk veel kansen. Rapportage geeft organisaties inzicht in de wijze waarop data voor andere behoeften kan worden ingeschakeld.”

We vragen Maarten Lauwaert om samen met zijn collega en BCB Leader Public Sector **Bart Van der Velde** even uit te zoomen. Waar Lauwaert aversie voor rapportering ziet, ziet Van der Velde vooral de troeven van een datagedreven aanpak. *“De economische context voor lokale besturen is uitdagend en zal dat de komende jaren ook blijven. Net daarom is het belangrijk om zowel de operationele efficiëntie als de beleidsimpact te meten. Wat kost een beslissing? En wat levert ze op? Het zal steeds belangrijker worden om op basis van correcte data de juiste keuzes te maken.”*

Vaak is ook het politieke niveau nog zoekende. Een sterke datacultuur helpt om sneller beter onderbouwde antwoorden te geven

- Bart Van der Velde -

Bart Van der Velde
Business Unit Leader TriFinance

DOORVERTALING VAN DOELSTELLINGEN BLIJFT EEN UITDAGING

Metten begint bij duidelijke doelstellingen. Net daar hebben veel lokale besturen nog heel wat werk voor de boeg. *“Elk lokaal bestuur heeft een meerjarenplan met strategische doelstellingen”, zegt Lauwaert. “Die moeten vervolgens vertaald worden naar tactische en operationele doelstellingen. Elke medewerker moet weten hoe hij of zij bijdraagt aan het grotere geheel.”*

Bart Van der Velde benadrukt hoe belangrijk de koppeling tussen individuele en collectieve doelen is: *“Je hebt geen sterk team zonder individuele doelen, die gemeten, beoordeeld en gevierd worden. Enkel dan worden duidelijke KPI's het fundament van je succesvolle teampiramide.”*

BEGIN KLEIN

De ultieme tip van de twee experts? Begin klein. Van der Velde: *“Wanneer data-gedreven werken nieuw is in je organisatie, kies je best voor projecten waarbij de rapportering je meteen toont wat monitoren kan opleveren. Denk maar aan het opvolgen van energiemaatregelen in gemeentelijke gebouwen. De besparingen zie je meteen terug in de gemeentekas.”*

Tegelijkertijd wijst hij op het belang van het meten van de return on investment. *“Dat betekent niet alleen meten wat het oplevert, maar ook de veranderkost in kaart brengen op het vlak van mensen, processen en systemen. Dat wordt bijna systematisch onderschat. Enkel zo kan je de prioriteiten helemaal juist bepalen.”*

Ook de juiste software kan daarbij het verschil maken. *“Een tool zoals MATiz kan een katalysator zijn om die eerste stappen te zetten”, zegt Van der Velde. “En je kunt er op je eigen tempo mee groeien”, vult Lauwaert aan. “MATiz heeft het potentieel om alle relevante datapunten binnen een lokaal bestuur te meten en te rapporteren.”*

“Vaak is ook het politieke niveau nog zoekende”, besluit Van der Velde. “Bestuurders stellen steeds vaker vragen over de impact van beleidsbeslissingen, maar die zijn niet altijd eenvoudig te beantwoorden. Een sterke datacultuur helpt in ieder geval om sneller beter onderbouwde antwoorden te geven.”

**Focus on the future
of your business,
leave your mark
with TriFinance.**

GEÏNSPIREERD DOOR HET VERHAAL VAN DE DRIE STEDEN?

Ontdek meer TriFinance klantenverhalen en businessinzichten
op trifinance.be of neem contact op via info@trifinance.be

Copyright © TriFinance 2026. Alle rechten voorbehouden.

Dit artikel maakt deel uit van een reeks klantenverhalen en
oplossingsgerichte artikelen die TriFinance in co-creatie met
klanten heeft ontwikkeld.

We willen alle deelnemers bedanken voor hun bijdrage.

Colofon:

Tekst en fotografie: Spyke

Vormgeving: Jan Vertongen

Concept, coördinatie & redactie: Dirk van Bastelaere

TriFinance Belgium NV/SA

Uitbreidingstraat 80, 2600 Antwerpen

www.trifinance.be | info@trifinance.be

TriFinance
BEYOND ADVISORY